

75
JAAR

„ST.-PETRUS-BANDEN” HEER

Tweede oude kerk gebouwd in 1788.

GEDENKBOEK

75 JAAR

ST.-PETRUS-BANDEN KERK

EEN

NEO - ROMAANSE

KRUISBASILIEK

HEER

door : J. G. C. SIMONIS

Dit gedenkboek is gewijd aan de Nagedachtenis van de Bouwpastoor
A. de Wever en architect C. Franssen.

Opgedragen aan :

Mgr. J. Soudant, Bisschop van Palembang.

Het Kerkbestuur onder voorzitterschap van W. J. A. Wiertz, pastoor.

VOORWOORD

St.-Petrus-Banden viert feest

Onze kerk bestaat 75 jaar.
Onze parochie meer dan 750 jaar.
Moet dat gevierd worden in een tijd
waarin de kerk meer dan ooit lijkt
op een schip in de branding, in de storm
van deze tijd ?

Feest - vieren brengt mensen bij elkaar.
Feest - vieren dwingt mensen tot samen - werken.
En daarom is feest - vieren belangrijk,
ook voor onze parochie.

Maar we moeten nog dieper graven.
't Is immers een parochie - feest.

Feest - vieren vraagt ook samen nadenken :
waar zijn we mee bezig ? --
gaan we zo verder ? --
moeten we andere wegen gaan bewandelen
om de ' blijde boodschap ' van Christus waar
te maken in onze parochie - gemeenschap ?
Samen nadenkend, vanuit een groot verantwoordelijk-
heidsgevoel door leken en priesters, zal onze
parochie - al feestvierend - vele vruchten plukken.

Feest - vieren roept ook dankgevoelens op.
Dank aan God op de eerste plaats.
Hij is de Gever van alle goeds,
de Gever ook van het vele goede dat in de
voorbije jaren werd gerealiseerd
door mensen, als Zijn rechterhand.
Dank aan de priesters, die soms vele jaren
zich inzetten tot eer van God
en het welzijn van hun parochianen.
Dank aan de vele mannen en vrouwen,
die tijd nog moeite spaarden in dienst
van de parochie, vroeger en nu.
Dank tenslotte aan de organisatoren van dit feest,
en de schrijver van dit gedenkboek.
Mogen de vele inspanningen niet tevergeefs
geweest zijn.

W. Wiertz,
pastoor

Mgr. J. Soudant, Bisschop van Palembang.

Op 30 jan. 1922 werd hij geboren te Heer.

Op 11 sept. 1949 tot priester gewijd, en op 18 sept. 1949 droeg hij zijn 1ste H. Mis op in de parochiekerk St. Petrus - Banden te Heer.

Hij vertrok op 11 nov. 1950 naar Indonesië, en op 3 jan. 1961 werd hij benoemd tot Bisschop van Palembang.

Twee kerkgebouwen van ± 1292 - 1788.

Even een terugblik naar de oude geschiedenis.

Wanneer de eerste kerk te Heer gebouwd werd, is niet te achterhalen. Heer moet al erg vroeg een eigen kerkgebouw hebben gehad. In 1292 erkent de pastoor van Heer, Udo van Colmont, dat het St. Servaaskapittel er de tienden trok „sinds onheuglijke tijden”. Dat is een bewijs van zeer hoge ouderdom van de kerk. Het feit zou verder aangevoerd kunnen worden, dat er nog bestaande fragmenten van de toren van de oude kerk zijn in visgraat metselwerk dat van Romeinse oorsprong is. Aangenomen mag worden dat dit lang vóór 1292 was.

Dit oude kerkgebouw was een pré - romaanse kerk. Zij bestond uit een schip met een smal rondgesloten koor en een vermoedelijk latere zuidbeuk. De kerk was gericht op het oosten.

In 1613 was de toestand van de kerk nog altijd niet goed. Het plafond ontbrak, de ingang van de kerk moest gerepareerd worden, de kap van de toren ontbrak.

In de aantekeningen van de toenmalige pastoor Egidius Rutten, wordt meermalen melding gemaakt van herstellingen aan de kerk.

In de kerkrekening van 1613 komt dan ook een post van 3 gulden en 10 stuivers voor in de uitgaven. Deze uitgave was besteed aan bier voor degenen die stenen hadden gehaald voor de kerk.

Op 28 februari 1662 woedde er zo'n hevige storm dat de toren dreigde om te vallen, waardoor een grote schade aan het leien dak toegebracht zou kunnen worden.

Nog in 't zelfde jaar liet pastoor Rutten de haan op de toren herstellen en voorzien van een koperen staart, die toen drie gulden kostte.

Het 213 pond wegende kruis op de toren was door het geweld van de wind scheef gegaan. Bij het onderzoek bleek, dat er verschillende ijzeren bouten aan de torenspits ontbraken. Daarom maakte de smid 5 à 6 nieuwe bouten, elk van een pond ijzer, waarmee de spits weer werd vastgezet. De werklieden werkten toen gratis en ontvingen slechts wat bier als beloning.

Een merkwaardige beslissing namen de inwoners van Heer op het voorgedging van 22 januari 1705. Het portaal van de kerk was n.l. bouwvallig en daarom besloten de ingezetenen een nieuw te laten bouwen. Om deze onkosten te dekken, moesten deze ingezetenen van Heer toch iets afstaan, dat was de kaars die de pastoor op O.L.Vrouw Lichtmis aan hen schonk.

Op 10 juni 1752 besloot het kapittel de kerk van Heer te onderzoeken. Er moest weer hersteld worden, want nu dreigde de sacristie in te vallen. Omdat deze oude kerk van Heer bouwvallig was, schijnt het kapittel nog overdacht te hebben om ze geheel te laten herstellen. Uit dit alles kan men de gevolgtrekking maken, dat de kerk niet meer in goede staat verkeerde.

Een nieuwe kerk was noodzakelijk. Er kwam een nieuwe kerk en wel in de jaren 1788 - 1789.

Dus dat was volgens de gegevens de tweede kerk van Heer en deze werd gebouwd onder het pastoraat van Joannes Lambertus Dolmans. Dit blijkt uit het plan dat de toenmalige Stadsbouwmeester uit Maas-tricht M. Soiron op 13 oktober 1786 als voorlopig plan bij het kapittel indiende voor een kruiskerk te Heer. Men vroeg hem toen om een plan met bestek te maken. Deze nieuwe kerk kwam in een andere richting te liggen n.l. Zuid - Noord georiënteerd. De toren van de oude kerk bleef staan en is bij de nieuwbouw benut. De kerk bestond verder uit het koor, het schip en de sacristie. Deze laatste lag in het verlengde van het koor en was 11 voet lang en 13 voet breed. Het koor dat binnen half rond was, had twee platte schuine zijden en was 29 voet lang en 22½ voet breed.

Het had op de begane grond twee ramen aan weerszijde. De ingang vanuit de sacristie lag achter het hoofdaltaar.

Het schip was 66 voet lang en 36 voet breed en op de begane grond voorzien van 3 ramen aan elke lange zijde. De kerk was berekend volgens een mededeling op het plan, op 600 communicanten.

Bij de bouw van de tweede kerk werd er weer een beroep gedaan op de ingezetenen van Heer voor het aanvoeren van materialen. Onder andere mergelblokken en Naamse steen. Het hout kwam uit het Gronsvelderbos. Leien kwamen uit België en werden tegelijk met kalk aan de Maas afgehaald. De kepers en balken waarop de dakstoel rustte, vloerstenen, e.d. werd door de boeren van Heer voor een habbe kras gehaald. Als enig loon werd een drinkgeld gegeven van vijf of tien stuivers per vracht.

De aannemer van het bouwwerk was J. Renette, aan wie op diverse tijdstippen tussen 14 juni 1788 en 12 oktober 1789 in totaal ca. 16300 gulden werd uitbetaald.

De smid, M. Verlain, leverde in die periode voor 60 gulden en 6 stuivers aan ijzerwerk.

In die tijd tussen de afbraak van de oude- en het in gebruik nemen van de nieuwe kerk, zijn de H. Diensten gehouden in een schuur van Joannes Aerts.

In 1890 moest de toren uit de tiende eeuw gerestaureerd worden, de kerk was toen nog in gebruik. Dat gebeurde onder het pastoraat van Joannes Hubertus Timmermans.

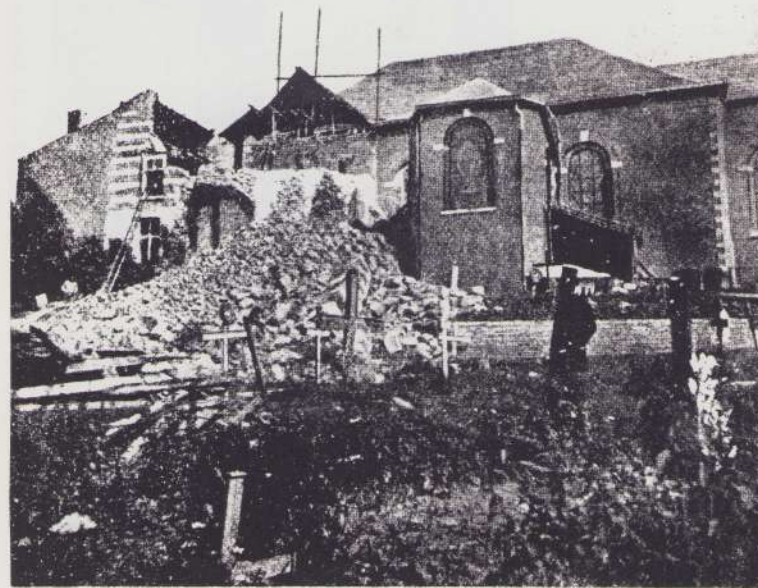
Terwijl de bouwmeester Jos Kerckhoffs op 16 augustus 1890 met het herstellen van de fundamenten bezig was, stortte de oude toren in. Gelukkig deden zich geen ongelukken voor en de drie klokken bleven behouden.

Het Gemeente bestuur van Heer had hiervoor op 11 april 1890, 200 gulden toegezegd voor de restauratie, maar dat heeft niet mogen baten. Dat was 't einde van de tweede kerk van Heer.

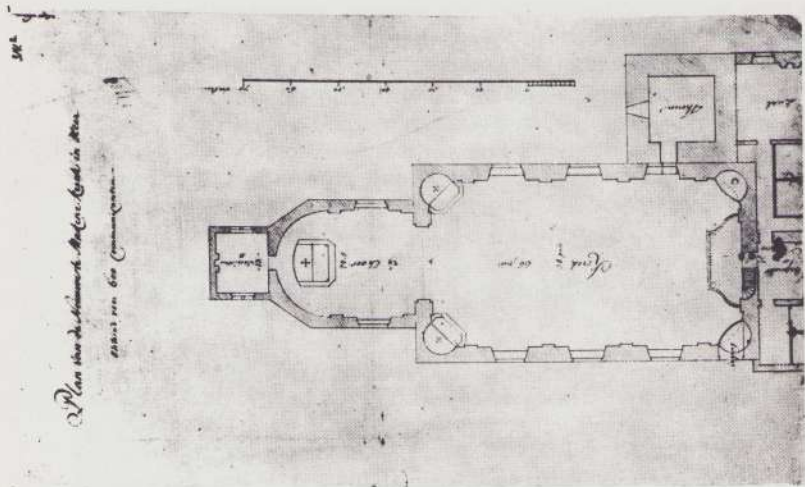
Een grotere kerk heeft de plaats ingenomen van het bescheiden Godshuis, dat reeds lang te klein werd voor de sterk aangegroeide

parochie. Deze bestond in 1899 uit 1247 mannen, 1244 vrouwen en ± 1300 communicanten.

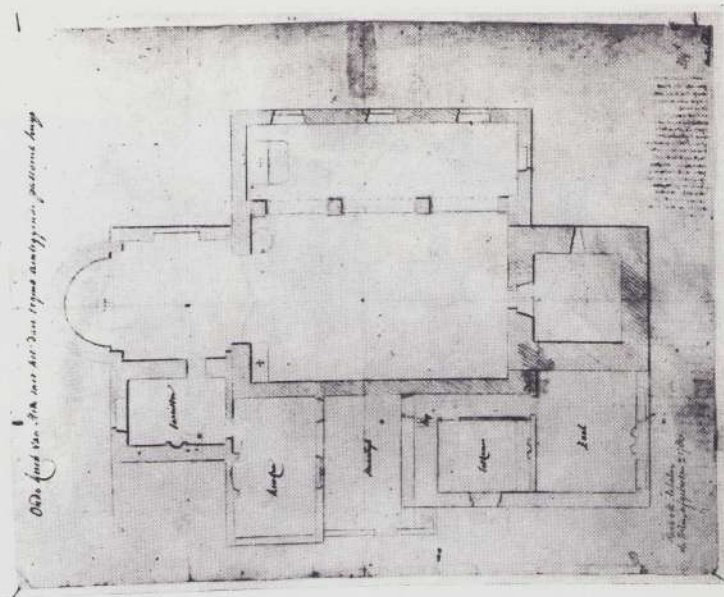
De kerk is het middelpunt van ons bestaan, een wegwijzer naar de eeuwigheid en toeverlaat in tijden van nood. Hoe fijn en redelijk is deze gedachte uitgedrukt door de plaats die men voor zijn kerk koos in de vervolgen eeuwen, in het hart van de bebouwde kom.

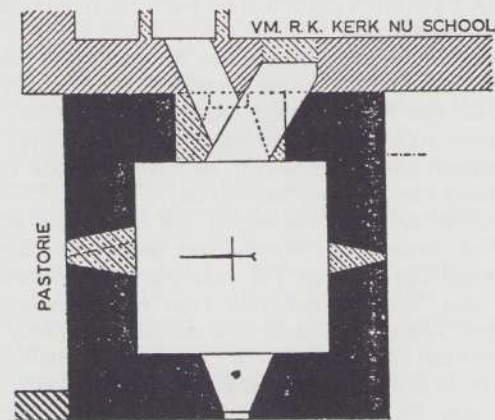
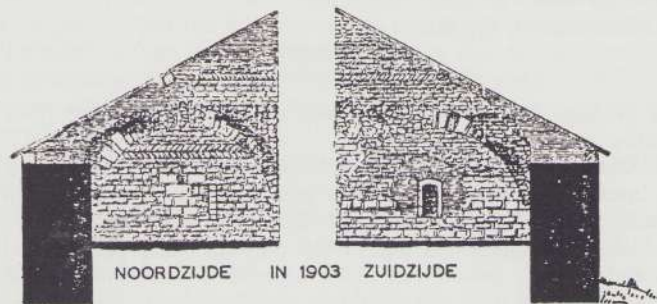
Instorting van de kerktoren 1890.

Plattegrond der kerk vóór 1788.

Plattegrond der kerk, 1788/89 v. M. Soiron.

Heer, kerktoren

De nieuwe kerk te Heer ! 1903.

O grootse, heilige gedachte,
Die d'eersten tempel rijzen, deed.
Waarin de mens van Gods geslachte
Zijn hulde bracht, zijn dienst leed.

AYA SOFIA.

Deze grootse, heilige gedachte voer en vaart scheppend rond door ons klein maar dierbaar Limburg.
Haast overal waar men toen kwam sprak men van een nieuwe kerk, men bouwde 'n nieuwe kerk, of er was pas 'n nieuwe kerk verzezen. Het leek wel een heilige wedstrijd - Gode ter ere !
Dit blijde en heuglijke feit legt in niet geringe mate, getuigenis af van het daadwerkelijk geloof van onze Katholieke landgemeenten én van de toen blakende ijver van Limburgs priesterschaar voor het Huis van de Heer, waarin zij en hun parochianen Hem hiermee hulde brachten en zijn dienst beleden.
Hierop vertrouwend, toog toen pastoor A. de Wever met jeugdige frisheid aan het werk, - een reuzenwerk. Hij schonk aan zijn uitgestrekte parochie een kerk waarop men enigermate het woord van PROCAPUS over AYA SOFIA kan toepassen, dat zij is : „allerheerlijkst om te aanschouwen, het begrip te boven gaande van die haar zien en het geloof van wie van haar horen”.
Gebouwd in een eenvoudige Romaanse stijl is de kerk een gewelfde basiliek met haar beuken en dwarsbalken, terwijl de zijbeuken langs het koor verlengd zijn en toen bestemd waren voor kinderplaatsen. De zijbeuken zijn door afwisselende rijen van granieten zuilen en bakstenen pijlers van de hoofdbeuk gescheiden. Het koor evenals de verlengde zijbeuken langs het koor, eindigen in halfcirkelvormige apsissen waarin de drie altaren geplaatst konden worden.
De verdeling van de beuken heeft plaats in nagenoeg vierkante gewelfsvelden en wel zodanig dat telkens twee gewelfsvelden van de zijbeuken aan één gewelfsveld van de hoofdbeuk beantwoordde.
Deze gewelfsvelden zijn met kruisgewelven gesloten. Aan de verlengde zijbeuken sluit zich aan de zuidzijde een goed ingerichte - ruime - dubbele sacristie met verdieping. Aan de noordzijde is een flinke bergplaats. De voorgevel van de kerk is geflankeerd door twee flinke torens terwijl drie dubbele deuren in de voorgevel en een enkele in de dwarsbeuk toegang geven tot de kerk.
De tympan van de middendeur in de voorgevel is versierd met het kruis en de ALPHA en OMEGA ; de tympan van de andere twee deuren zijn slechts versierd met eenvoudige rozetten.
Het geheel maakt een stille - rustige - en stemmige indruk.
Aan een van de torens sluit zich de doopkapel aan, terwijl in de middenbeuk, tussen de torens het zangkoor is aangebracht.

Het muurwerk bestaat uit baksteen met toepassing van graniet.
De kapitelen van de kolommen zijn teerling kapitelen, waarvan de vlakken enkel met een eenvoudig ornament bewerkt zijn.
In de apsis van het priesterkoor boven het hoofdaltaar komen vijf geschilderde ramen voor. De overige zijn in matglas.
Het werd uitgevoerd in Romaanse stijl en bevat drie medaillons boven elkaar omgeven door rijk ornamentwerk. Het bovenste medaillon stelt „de Nederdaling van de H. Geest” voor, in het midden medaillon „de Doornenkroning” en in het onderste „de Geboorte van Christus”.
De ramen zijn streng in stijl, ofschoon het caricatuurachtige in de beelden vermeden is.
De oude techniek is goed uitgevoerd en de kleurstelling is warm en vol gloed.
Doordat het nagemaakt middeleeuwse glas (zogenaamd antiekglas), dat er uitsluitend aan gebruikt is, heel transparant bewerkt is, neemt het raam bijna geen licht uit de kerk.
Het glas is gebleven, iets wat wij juist aan de oude glasschilderingen steeds bewonderen. De vijf ramen tesamen zijn de vijftien geheimen van de Rozenkrans in medaillonvorm. Ze bevatten, onder de blijde -, midden de droeve -, en boven de glorievolle geheimen.
Het priesterkoor van de kerk, zwiingend, maar toch welsprekend getuigd van de waardigheid en grote kunstzin van de Heren Nicolas uit Roermond op het gebied van glasbewerking.
Het ruime priesterkoor is tegen de middenbeuk met drie treden verhoogd en bevat het oude hoofdaltaar.
Binnenwerks gemeten is de kerk 59.50 M. lang ; tussen de zijbeuken 20 M. en in de dwarsbeuk 27.50 M. breed.
In 't geheel heeft men 800 m² beschikbare plaats ruimte voor de kerkbezoekers, dus een respectabele oppervlakte.
De verdienstelijke aannemer was de Firma J. Schenk uit Maastricht, de bouwkosten bedroegen 60.000 gulden.
De indruk die de welafgewerkte kerk maakt is diep en groots, overweldigend en blijvend.
Bij alle eenvoudigheid ligt hier grootsheid, bij hoogstaande kunstzin blijft toch kalme rust. Zeker dit monumentaal gebouw overweldigt U, maar het drukt U niet neer, het laat U genieten naar hartelust.
Men zingt van : „Gestalten die den meester prijzen. Wiens hand ze uit stenen leven deed”.
Dit kerkgebouw dat zijn vorm, zijn lijnen en zijn harmonie aan de architect Caspar Franssen uit Roermond te danken heeft, prijkt ook tot in het verre nageslacht „des groten meesters kunstzin en talent”, die alleen geëvenaard worden door zijn beminnelijke bescheidenheid.
Hij was de man die bezeten van een groot monument in miniatuur een neoromaanse kruis - basiliek ontwierp.
En hij bereikte ermee, dat het interieur van de kerk zeer sereen en architectonisch goed verantwoord is geworden.
In zijn schoolse eenvoud toch indrukwekkend.

*Het feest van de kerkwijding
op Palmzondag 16 april 1905.*

Hoe ze toen in Heer feestvierden.

Op de vooravond van de plechtige dag dreunden reeds kanonschoten op verschillende plaatsen in het dorp om het blijde feest aan te kondigen. Binnen enkele uren had het gehele dorp zijn feestkleed aangetrokken. Bij ieder huis wapperde vrolijk de nationale driekleur. De straten waarlangs de stoet zou trekken, waren aan beide zijden in onafzienbare rijen met veelkleurige wimpels verbonden door sierlijke slingers getooid, ook talrijke erebogen met passende opschriften. Bij de nieuwe kerk stond een ereboog waarop 'n monogram was aangebracht.

Het geheel bood een heerlijke en verrukkelijke aanblik in de straten van Heer. De parochie had zich al geruime tijd voorbereid om de kerkvorst een waardige ontvangst te geven. Deze kerkvorst was de toenmalige Bisschop van Roermond Mgr. Drehmans, die de kerkwijding kwam verrichten.

's Zondags morgens, reeds bij de eerste schemering, bulderden opnieuw de kamerschoten. Tegen 7 uur reden de erewacht van de Koninklijke Marechaussee te paard en de leden van de fietsclub met hun versierde fietsen stadwaarts om Z. D. H. de Bisschop, in Wijk aan de pastorale woning af te halen.

Op datzelfde uur verzamelden zich de gelovigen van Heer bij de pastorie en van daaruit toog men in een plechtige optocht naar Scharn, waar bij de eerste ereboog de Bisschop werd verwelkomd door de pastoor. De stoet ging onder opwekkende tonen van de muziek kerkwaarts. Bij de ingang van het dorp Heer werd de Bisschop voor de tweede maal begroet door juffrouw Vrijens, waarna de stoet onder statig klokkengelui haar weg verder volgde tot aan de oude kerk, alwaar de stoet ontbonden werd beschouwd.

De intocht van Monseigneur Drehmans in onze gemeente was een ware zegetocht, op deze intocht kon de bevolking van Heer met recht fier zijn.

Om circa 8 uur begonnen de plechtige ceremoniën van de kerkwijding die tot ruim 12 uur duurden. De Bisschop begaf zich met zijn assistentie van de oude naar de nieuwe kerk, in een processie met zich meedragend de H. Reliquieën voor de consecratie van het hoofdaltaar.

Nadat de Monseigneur vanaf de kansel de schare gelovigen, die inmiddels de kerk hadden gevuld, had toegesproken, werd er een plechtige Hoogmis met pontificale assistentie, door Weleerw. Heer J. de Wever, broeder van de bouwpastoor, opgedragen.

Ons gunstig bekend staand zangkoor onder directie van de Heer H. Heydendall en de Heer H. Hermans als organist te Maastricht,

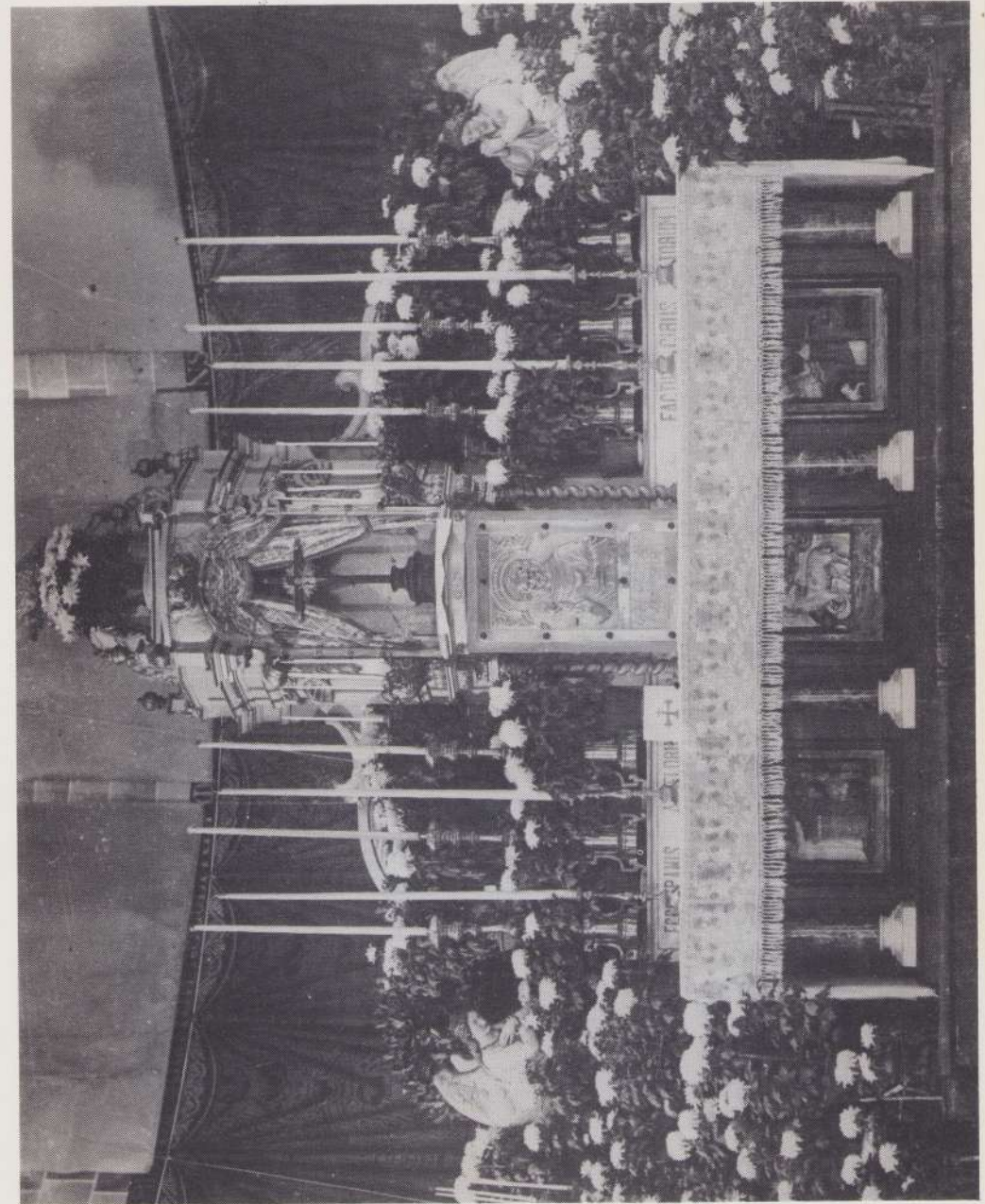
voerde bij deze gelegenheid de mooie mis van de H. Cecillia van Wiltbergen op zeer verdienstelijke wijze uit.

Om 14 uur had „ten pastorelen huize” een feestdiner plaats.

Aan de feestdis werd door de bouwpastoor een toast uitgebracht op Mgr. Drehmans, burgemeester Wolfs, de Zeergel. Heren Dr. P. Mannens en Everts, resp. president van- en professor aan het Groot Seminarie, de Heer Billekens, voorzitter der feestcommissie en de Heren Franssen en Schenk, resp. architect en aannemer van de kerk. Om 16 uur werd aan Z.D.H. door de plaatselijke Harmonie en vervolgens door de zangvereniging een serenade gebracht, waarbij namens de gezelschappen door de heren Regout en Janssen tot de Monseigneur een toespraak werd gehouden.

Tegen de avond werd Z.D.H. door de erewacht en de fietsclub, op dezelfde wijze als bij de intocht, uitgeleide gedaan tot aan het station van Maastricht.

Er heerste vanaf de vroege morgen, maar vooral in de namiddag een buitengewone drukte in het dorp. De parochie Heer had feest gevierd als nooit tevoren. Zij had getoond van welke diepe godsdienstzin haar bevolking is doordrongen, welke grote eerbied zij koestert voor het geestelijk gezag in het algemeen, maar voor de hooggevierde kerkvorst Mgr. Drehmans en haar veelgeliefde Herder pastoor de Wever, in het bijzonder.

Weer een feest in Heer.

Bijna 65 jaar na de kerkwijding van 1905, was er in Heer weer feest. „De vlag in top” zo schreef de pastoor 't, we hebben een nieuwe kerk. Na al die jaren is er toch wat gebeurd met die kerk van St. Petrus-Banden, niet met het exterieur maar met het interieur van de kerk. Wij kunnen ons indenken dat onder de ouderen van de parochianen met een zekere weemoed terug gedacht wordt aan de oude situatie, waarmee ze zo zeer vertrouwd waren.

Er werd niet veranderd om te veranderen, maar omdat het zeer noodzakelijk was.

Er kwamen namelijk duidelijk ernstige gebreken aan deze majestueuze tempel.

Het snelverkeer dat langs de kerk raasde in de drukke Dorpstraat was een grote vijand van de Heerder parochiekerk.

Er werd door pastoor Wiertz en zijn kerkbestuur besloten deze rigoureuze aanpak te beginnen in overleg met deskundigen om het in eigen hand te houden.

Men heeft zich dus niet schuldig willen maken aan moderne beeldenstormerij. Men heeft echter van de nood een deugd gemaakt en gemeend een werk tot stand te doen komen, dat als eindresultaat een kerkinterieur zal moeten opleveren, waar men nog steeds goed zal kunnen bidden.

Bij de verdere inrichting van de kerk werd er vanuit gegaan - geheel in de geest van deze tijd - dat de kerk feestelijk en helder moet zijn. De sombere aanblik werd helder wit, zelfs zó dat de glas-in-loodramen meer tot hun recht kwamen.

Zij moest sober en waar zijn. Alles wat niet functioneel was en toch zijn waarde had, werd veranderd en in 'n moderne vorm aangebracht, o.a. het altaar en het sacraments - altaar.

Het priesterkoor werd een grote ruimte bijzonder geschikt voor de hedendaagse liturgische viering.

Bij de offergedachte, uitgebeeld door het majestueuze kruis, het offeraltaar en doopvont, staat geheel centraal het offer van Christus. „De man Gods staat tussen de mensen”.

Maar om dit alles te verwezenlijken moest er weer een beroep gedaan worden op de ingezetenen van Heer, net zoals toen in 1788.

Zo zag men weer de gemeenschapsgeest van de parochianen om hun herder bij te staan voor een moeilijke taak. Financieel heeft men de verbouwing ook helemaal "rond" weten te krijgen.

Zo werd op het weekend van 22 - 23 febr. 1969 de mooi herstelde kerk in gebruik genomen. Een kerk waar heel de parochie van St. Petrus-Banden te Heer trots op mag zijn.

Het orgel.

Na het herstelwerk in de kerk was er nog een lacune in de algehele renovering van het interieur van de kerk.

Dit was het kerkorgel dat zich toen in een zeer betreurenswaardige toestand bevond.

Het uit 1850 daterende orgel is door de orgelmakers Th. Pereboom en J.J. Leyser uit Maastricht gemaakt. Het orgel werd niet geheel vernieuwd. Van een ouder instrument dat toen in de Heerder kerk aanwezig was, een laat 18e eeuwse orgelkast en twee nog oudere registers, werden gebruikt.

Daar de orgelkast voor de nieuwe laden niet diep genoeg was, werd deze naar achteren vergroot.

Het vermoeden bestaat dat het hoofdwerk van het orgel van de oude St. Nicolaaskerk van Maastricht naar de parochiekerk Heer verhuisde. Dat gebeurde in 1800 toen vele Maastrichtse orgels verhuisden en/of verdwenen.

Langzamerhand begon het orgel tekenen van verval te vertonen en er moest ingegrepen worden.

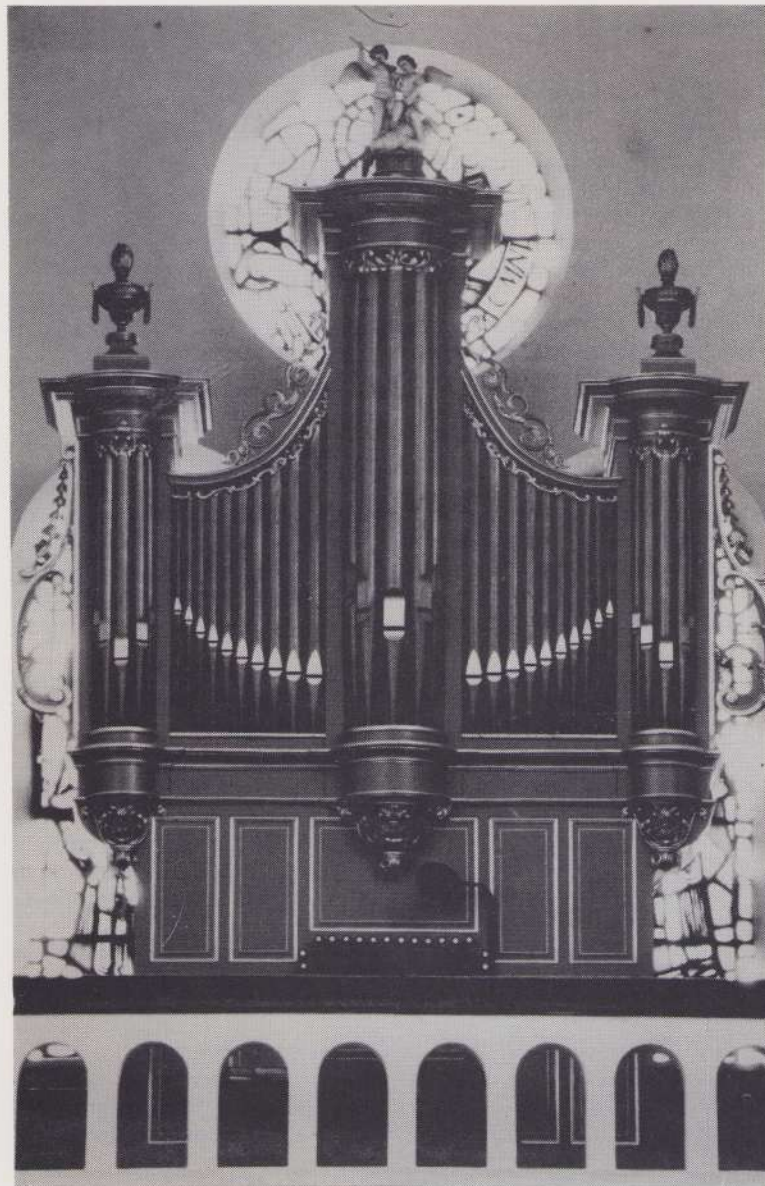
Het kerkbestuur besloot toen contact op te nemen met de orgelbouwers L. Verschuieren uit Heythuysen. Na een grondig onderzoek kwam men tot de ontdekking dat het orgel - gezien de kwaliteit en oudheid - mogelijk onder de Monumentenzorg kon vallen.

Er werd contact gezocht met de Kath. Klokken en orgelraad de heer J. van der Harst uit Utrecht.

De onderhandelingen begonnen te lopen. Door het Ministerie van C.R.M. en met adviseurs van de Rijksdienst voor Monumenten, werden deskundige rapporten gemaakt over het orgel.

Onder hun supervisie werd een restauratieplan opgesteld zodat het werk kon beginnen.

De kosten werden voor 't Heerder kerkbestuur verlicht, want dankzij subsidie van het Rijk, Provincie en Gemeente is thans de restauratie voltooid. Het toen oude bruine orgel is voortreffelijk vernieuwd en is het pronkstuk van de kerk te Heer. Een sieraad voor oog en oor, want dat blijkt uit de vele concerten die in deze kerk gehouden worden. Het kerkbestuur mag zich dan ook gelukkig prijzen met de aanwezigheid van een gaaf instrument dat bewaard bleef voor het orgelbezit van Heer.

Lijst van pastoors.

De lijst van pastoors vanaf de kerkwijding in 1905.

1901 - 1917

J. M. A. de Wever, geboren te Nuth op 4 maart 1854, zoon van apotheker Frans de Wever en M. H. Hermans.

Op 17 maart 1877 werd hij priester gewijd te Roermond, en vervolgens benoemd als kapelaan te Gulpen van 1877 tot 1896, daar liet hij vele vrienden achter toen hij benoemd werd als pastoor te Merkelbeek van 1896 tot 1901.

Nauwelijks 5 jaar bracht hij in hun midden door. In die korte tijd had hij zich als hun pastoor door z'n humaan karakter, de liefde en achting van al zijn parochianen weten te verwerven. Rijk en arm, groot en klein, allen hielden van hem.

Ze zagen hem node vertrekken, zo stond er in de krant.

Op 1 juli 1901 werd hij door de bisschop van Roermond Mgr. Drehmans, benoemd tot pastoor van Heer. Hij kreeg een bijzondere taak en wel hij moest er een nieuwe kerk bouwen.

Door zijn energiek werken kon nog geen twee jaar na zijn benoeming de kerk worden aanbesteed op maandag 25 mei 1903.

Vlak daarop kwam de eerste steen legging op 13 sept. 1903.

Helaas kunnen wij hierover verder geen melding maken want de steen is niet te vinden.

Hij zorgde voor het interieur van de kerk. In 1907 kwamen er nieuwe biechtstoelen en een tombe voor het hoofdaltaar.

Op 5 nov. 1907 werd het nieuwe kerkhof ingezegend.

Ook op sociaal - terrein was hij in die veel bewogen jaren actief werkzaam. Het laatste jaar van zijn verblijf in Heer zorgde hij nog voor de schildering van het koor van de kerk.

In 1917 ging hij rusten. Aanvankelijk verbleef hij in het gesticht „De twaalf Apostelen” te Maastricht en sinds 1925 in het sanatorium te Heerlen, alwaar hij in alle stilte zijn diamanten priesterfeest vierde in 1937.

Op 3 maart 1940, de dag vóór zijn 86 ste verjaardag overleed hij te Heerlen. Hij ligt daar begraven op het kloosterkerkhof.

1917 - 1939

Joseph Heynen, geboren te Buchten - Born op 20 jan. 1865.

In Roermond priester gewijd op 14 maart 1891, vervolgens werd hij benoemd tot kapelaan te Oirsbeek van 1891 tot 1896, daarna als kapelaan te Gulpen van 1896 tot 1912 en als pastoor te Schin - op - Geul van 1912 tot 1917.

Op 1 sept. 1917 werd hij benoemd tot pastoor te Heer.

Hij was „een klein manneke” dat zich vertoonde in een verschoten zwart - groene toog met bonnet op 't hoofd en klompen aan de voeten. Hij leefde erg sober. Geld speelde voor de pastoor geen rol.

Bouwpastoor J. M. A. de Wever
1901 - 1917

Pastoor J. Heynen
1917 - 1939

Hij bezocht armen en zieken. Hij was 'n heilig en zeer gods - vruchtig man, zodat hij uren per dag in de kerk vertoefde, zelfs tot de nachten toe. Bloemen was zijn grootste liefhebberij.

Gedurende meer dan 21 volle jaren heeft deze geestelijke herder aan het hoofd van de parochie gestaan en onder zijn pastoraat is er dan ook wel het een en ander veranderd.

In het kerkgebouw bijvoorbeeld zijn veel veranderingen aangebracht. In 1920 was zijn eerste werk de kerkbeschildering. De lichte blijde tinten, gevoegd bij de mooie bogen van het inwendige, brengen de bezoeker tot een devote stemming en tot een hogere bezinning.

De bloemen die hij zelf met grote liefde kweekte werden het hele jaar gebruikt bij de versiering van het hoofdaltaar. Met het plaatsen van de beelden wist hij de inwendige sfeer te verfraaien.

Ook in het verenigingsleven heeft hij als adviseur en lid, door zijn aanwezigheid een weldadige invloed uitgeoefend.

Op elk gebied was hij bereid zijn persoonlijkheid in dienst van zijn parochianen te stellen. Vooral als het geestelijke- of maatschappelijke belang gold.

In alle eenvoud, stilte en gebed heeft hij in deze parochie geleefd en gewerkt. Hij richtte een bijzondere school op in de toenmalige oude kerk. Bij zijn veertig - jarig priesterfeest ontving hij verschillende misgewaden voor de kerk en twee engelenbeelden voor de communiebank, dat was op 12 april 1931.

Hij was de pastoor die het memorieboek vastlegde over de kerkgeschiedenis.

Op 1 april 1939 ging hij zijn verdiende rust nemen en op 14 maart 1941 vierde hij zijn gouden priesterfeest in de landelijke omgeving van het aloude Susteren.

Over deze pastoor is een heel boekwerk te schrijven.

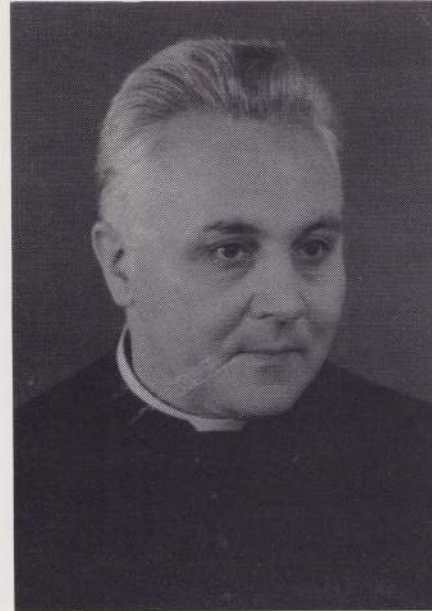
Op 6 mei 1946, in de leeftijd van 81 jaar overleed hij te Buchten. Hij was een waar priester naar Godswoord.

1939 - 1956

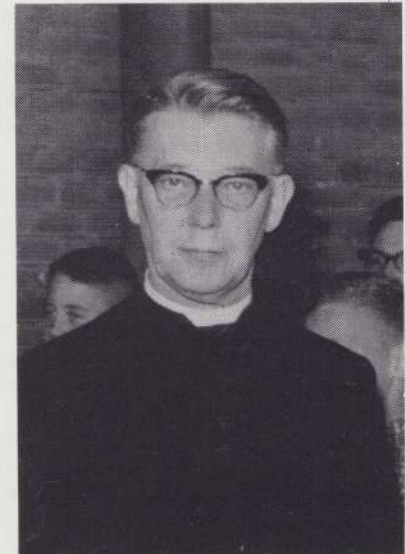
H. L. Merkelbagh, geboren te Heerlen op 1 nov. 1895. Hij ontving zijn priesterwijding op 12 maart 1921 te Roermond. In sept. 1921 tot 1934 was hij kapelaan te Brunssum, daarna werd hij bouwrector in Abdisbos van 1935 tot 1939. Op 7 mei 1939 werd hij geïnstalleerd als pastoor te Heer. De grote verdienste van deze pastoor is wel het op hoger peil brengen- en vernieuwen van het onderwijs. Het inwendige van de kerk werd verrijkt met een kunstvol hoofdaltaar, diverse beelden en preekstoel. Prof. H. Levigne te Maastricht voorzag de kerk van kunstvolle glas - in - lood ramen. Ch. Vos maakte in 1944 een buitengewoon mooi beeld in hout van de St. Joseph.

De kerstkribbe werd vervangen door een terra - cotta, geleverd door beeldhouwer Wessling.

Hij bleef pastoor van Heer tot 1 febr. 1956 toen hij om gezondheidsredenen ontslag nam en zich als rustend geestelijke in Meerssen vestigde, waar hij thans nog woont.

Pastoor H. L. Merkelbagh
1939 - 1956

Pastoor V. G. Boosten
1956 - 1965

1956 - 1965

V. G. Boosten, geboren te Maastricht op 17 maart 1902. Hij werd priester gewijd te Roermond op 24 maart 1928, achtereenvolgens kapelaan te Rothem - Meerssen van 1928 tot 1933, daarna kapelaan te Heerlen St. Pancratius van 1933 tot 1951. Toen werd hij pastoor van Eys - Wittem van 1951 tot 1956 en op 8 febr. 1956 deed hij zijn intrede als pastoor van Heer. Hij wist zich in ruim acht jaar van zijn pastoraat in de parochie geliefd en geëerd te maken. Hij was mede oprichter van de stichting Gemeenschap Heer. Tijdens zijn verblijf werd ook de Mater Amabilisschool opgericht. Bijzondere zorg besteedde hij aan de verfraaiing van de kerk o.a. door de restauratie van het priesterkoor. Ook gaf hij uitvoering aan het plan van zijn voorganger tot openlegging en verruiming van het plein vóór de kerk. De kapelaans troffen hem dood aan in de pastorie, hij was toen 63 jaar oud. Met pastoor Boosten is een ijverige- en goede zielenherder, in de ware betekenis van het woord, heengegaan. Hij heeft zijn rustplaats gekregen op 't kerkhof van zijn parochie.

1965 - 1967

M. H. J. A. Schrijnemakers, geboren op 6 jan. 1913 te Geleen. Hij ontving zijn priesterwijding op 2 april 1938 te Roermond. Van 1938 tot 1948 was hij kapelaan te Schinveld, daarna van 1948 tot 1951 kapelaan te Schaesberg. Op 18 okt. 1951 deed hij zijn intrede als bouwpastoor te Heugemerveld - Maastricht. In 1960 tot 1965 werd hij pastoor in Oost - Maarland, daarna in sept. 1965 als pastoor van Heer. Daar heeft hij zich in die twee jaar tijd toch verdienstelijk weten te maken. Hij ging met ziekte verlof en in 1967 werd hij benoemd als pastoor te Eckelrade, waar hij zijn 40 jaar priesterschap mocht vieren, en thans nog werkzaam is als pastoor.

1967 - heden.

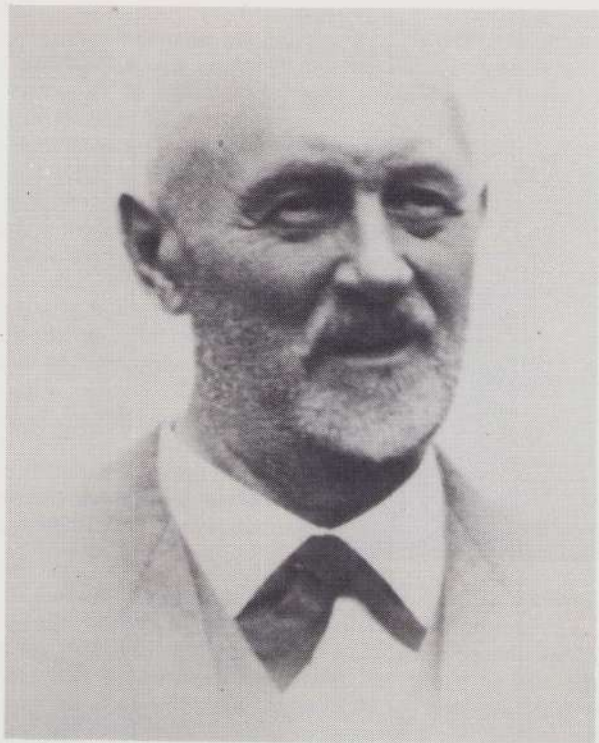
W. J. A. Wiertz, geboren in 1918 te Kerkrade, op 5 aug. 1945 ontving hij zijn priesterwijding te Rolduc. In 1945 tot 1961 was hij kapelaan in St. Pietersrade - Chevremont - Kerkrade. Daar startte hij reeds met het werk van de gezinsgespreksgroepen, tevens was hij lesgever bij de emigratiecursus. Als zodanig maakte hij in 1961 een reis naar Amerika en Canada, bij een verblijf in New York kreeg hij van de Bisschop Mgr. P. Moors een telegram dat hij tot kapelaan van de dekenale St. Augustinusparochie in Geleen was benoemd. Als kapelaan heeft hij niet alleen in de zielzorg, maar ook in het verenigingsleven belangrijk werk verricht. Geleen zag hem node vertrekken. Op 24 juni 1967 werd hij geïnstalleerd als pastoor van Heer. Onder zijn pastoraat is er met de kerk 't een en ander veranderd. Tot grote voldoening van alle parochianen.

Pastoor M. H. J. A. Schrijnemakers
1965 - 1967

Pastoor W. J. A. Wiertz
1967 - heden

De architect van deze kerk.

Op 14 mei 1860 werd te Tegelen Caspar J. H. Franssen geboren, zoon van een pannenfabrikant. Hij werkte als volontair bij de Coquerill-fabrieken te Seraing van waaruit hij als ingenieur naar Rusland werd gezonden. Daarna was hij als opz. werkzaam bij architect Cuypers en later ook bij architect Kayser.

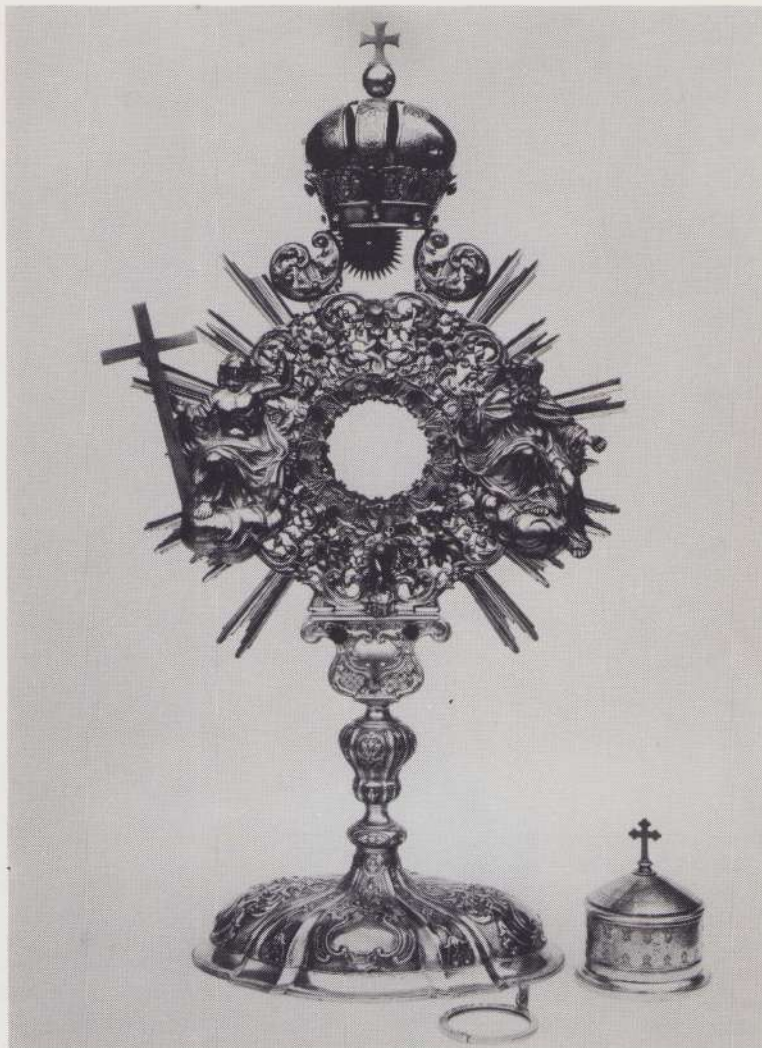
In 1891 als zelfst. architect te Roermond bouwde hij zijn eerste kerk te Beers. In 1897 ontving hij in Brussel de gouden medaille voor de mooiste dorpskerk. Daarna bouwde hij een 40-tal kerken, voornamelijk in Limburg, Noord-Brabant, Zuid-Holland en Gelderland, maar ook in het buitenland, België, Duitsland en zelfs in Brazilië voor de missie. Zijn werken waren vrijwel alle in een op de vroege en klassieke Frans gotiek geïnspireerde trant, waarvan hij nooit is losgekomen.

Hij was een man van allure, een man van scheppingsgeest. Toch moest hij zich bij de tijd aanpassen doordat de kerken eenvoudiger moesten worden.

Op 24 jan. 1932 op 72 jarige leeftijd overleed deze schepper van vele Godshuizen te Roermond.

Dit levensgroot houten Corpus is afkomstig uit de St. Nicolaaskerk te Maastricht, die in de vorige eeuw is afgebroken.

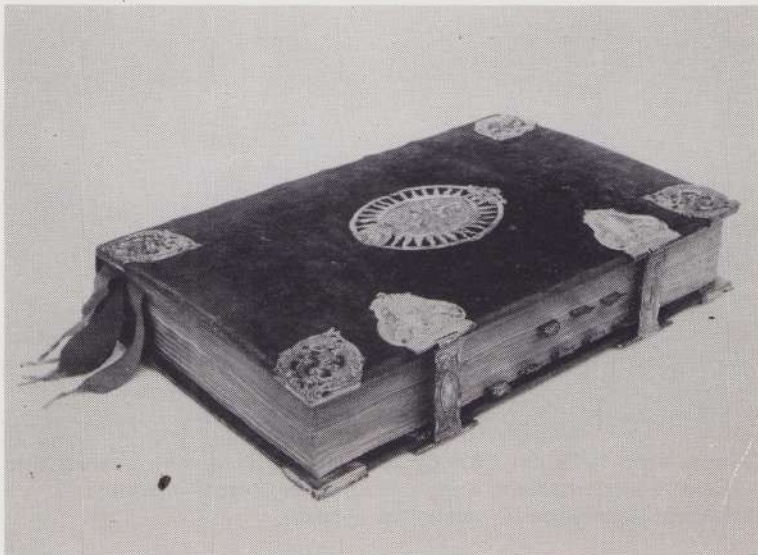
Zilveren monstrans, versierde ovale voet, nodus en draagkorf, vergulde stralenkrans met kroon.

Zilveren kelk, h. 24 cm. 1800 op ronde geschulpte voet, peervormige nodus met bladornament, Cuppa van binnen verguld, merken : Maastricht gekroonde IE (Josephus Eymael).

Zilveren wierookvat met scheepje (XIX A), merken : V en Veyrat.

Zilveren missaalbeslag, Lodewijk XV - stijl.
Merken : Maastricht jaarletter M en NG (=Nicolaas Gillissen).

Geraadpleegde literatuur :

Uit het memorieboek van wijlen pastoor Heynen.
J. M. van de Venne Geschiedenis van Heer.

Tijdschriften :

Limburger Koerier.
Ons Weekblad.
Nieuwe Limburger.
Limburgs Dagblad.

COLOFOON :

Foto's
Foto's werden welwillend afgestaan of vervaardigd door :
G. W. H. Thiessens te Heer.
J. J. M. H. Vroemen te Heer.

Uitgave :
Comité 75 jaar St. Petrus Banden Heer.

Druk :
Drukkerij Cortjens Heer

Papier :
K.N.P. Maastricht.